

Bidestxistina kar ji bo kesên pêvajoya penaberîya wan li NRWê dom dîke (bi Îqametname, belgeyên îsbata hatinê û BÜMA)

Kesên li NRWê dijîn û **destûra wan ya Îqametê (Aufenthaltsgestattung)** û **belgeyeke şeweya hatina wan îsbat dîke** an jî **BÜMA** wan hebe, divê herdem berîya destpêka kar bo **destûra kar** serî li Daîreya Biyaniyan bidin. Dana destûrê bi sê mercan ve girêdayî ye:

- **Bi Moletêa îqameta we ya li Almanyayê**
- **Bi welatê hûn jê tîn**
- **Cîhê hûn li NRWê lê îqamet dikin**

BALDARÎ QEDEXEYA KAR !

Ji bo kesên ku dewleta jê hatine weke **dewleta ewle** hatiye binavkirin û piştî **31.08.2016an** serî li mafê penaberiyê dane, kar bi qanûnê hatiye qedexekirin. A diyarker dema qeyda pêşî ye. Ango dema li ser BÜMA-yê girîng e. **Bo kesên ku BÜMA-ya wan berîya 31.08.2016an hatiye amadekirin, qedexe bêhukm e.**

AGAHÎ: Li gora qanûnê qedexeya kar, bo kesên piştî 31.08.2016an daxwaza penaberiyê kirine, pêvajoya wan ya penaberiyê hêj bidawî nebûye û kesên serlêdana wan red bûye û lê Duldunga wan heye. **Kesên ku bêtir pêvajoya mafê penaberiyê, ji sedemeke din Duldung bi wan re heye, nakevin ber vê qedexeyê.**

RÊNÎŞANDANEK: Bi saya **kopîkirina BÜMA-yê** dikare herdem qeyda pêşî bê îsbatkirin.

* Hûn dikarin lîsteya hêj nû ya **"dewletên ewle"** di pêvek II ya §29 ya Qanûna penaberiyê de bibînin. Niha ev dewlet in: Albanya, Bosna- Herzek, Gana, Kosovo, Makedonya, Montenegro, Senegal û Sirbîstan.

Eger qedexeya kar tune be, bidestxistina kar weha tê birêk û pêkkirin.

Îqameta ji 1 mehê heta 3 mehan:

Di sê mehê pêşî de dem dema li bendêmanê ye. Kar qedexe ye.

Îqameta heta 6 mehan:

Dema li bendêbûnê dikare heta 6 mehan dom bike. Ev bi vê yekê ve girêdayî ye, bê kesek li wargeheke eyaletê çewa hatiye bicîhkirin.

Piştî libendêbûnê heta îqameta 15 mehî:

Niha mercên bo bidestxistina kar hene. Daîreya Biyaniyan bo biryardana serlêdaneke bo destûra kar, rîza **Ajansa Federal ya Kar (Bundesagentur für Arbeit)** digre. **Ew (Ajansa Kar) herdem dinirxîne:**

- Ka gelo bê dê mercên kar ji bo kesê/kesa bi Duldungê û misamehe lê tê kirin jî weke mercên karkerên alman be, an na.

Eger kesê misamehe lê tê kirin **li devereke ku Ajansên Kar ên Dortmund, Duisburg, Essen, Gelsenkirchen, Oberhausen an jî Recklinghausenê** îqamet dîke, ev yek jî tê nixandî:

- Bê ev kar bo Almanan, karkerên ji welatê Yekitiya Ewropayê, an jî kesek bi îqameteke ku derceya wê bilindtir re, ye.(ontrola pêşaniyê).

ISTISNA: Ajansa Kar ji bo hin pêşyan(meslek) kontrola pêşaniyê bikar nayîne. Di sala 2016an de li gel hin pêşyan dinê ji bo pêşyan li jêr weha ye: Karên hesin û metal, mecha-tronîk, elektro-mekanîk, lêkirina xêniyan, lûlekarî, xizmeta kal û pîran û nivîsandina programan. Wekî din jî rewşên awarte hene ku bi tevayî ev yek nayê bikar anînîn.**

Îqameta ji 16 ta 48 mehan:

Ji meha 16an heta meha 48an li her devera NRWê tê nixandî, bê gelo bicîhkirina weke şert û mercê karkerekî/karkereke alman mimkin e, an na.

Îqameta ji 49 mehan pê ve:

Li Almanyayê ji meha 49an pê ve rîza Ajansa Kar êdî ne pêwîst e. Eger bi taybet qedexeya kar tune be, kesê xwediya/xwediya Duldungê dikare di her kar û şuxlekî de bixebite. **Lê divê ev yek jî aliyê Daîreya Biyaniyan li ser belgeyê bête nivîsandin.**

AGAHÎ:

- Biryara teqez, bê gelo destûra kar tê dayin, an na ya Daîreya Biyaniya ye.
- Destûra kar, piştî bidawîbûna dema libendêbûnê jî ji aliyê Daîreya Biyaniya xwe bi xwe li ser kaxeza nasnameyê nayê nivîsandin. J i bo vê yekê divê mirov bi xwe bi awayekî çalak hewl bide.

Kurmandschi

(Zugang zu Beschäftigung für
Personen im laufenden
Asylverfahren in NRW)

Têkilî

Kar û şuxlên bi serê xwe

Bi belgeya îqamê, BüMA û belgeya îsbata hatinê, karên bi serê xwe(kasib) **ne mimkin in.**

Karê demkî

Karê demkî **bi tevahî piştî sê mehan** mimkin e. Di prensîbê de, li deverên **Ajansên Kar ên Bochum, Dortmund, Essen Duisburg, Gelsenkirchen, Oberhausen û Recklinghausenê**, destûra karê demkî, piştî **15 mehan** tê dayin. Di hin rewşên istisna de li van deveran jî piştî sê mehan karê demkî mimkin e.

Tedbîrên Întegrasyonê yên Penaberiye(FIM)

Li gorî “qanûna penaberiye *****” ku di sala 2016an de misoger bûye, dibe ku li ser kesên li mafê penaberiye digerin û li gorî qanûna penaberiye alîkariye werdigrin, bê ferzkirin ku beşdarî(Tedbîrên Întegrasyonê bo penaberan) FIM-ê bibin. **Ev ne mijûliyeke bi rêk û pêk e**, bêtir weka karên di çarçoveya FIM-ê ên saeta wan bi 1 Euroyî ne. Lê li vir bo saetê kêmtir ango 0,80 Euro tê dayin.

**AGAHİYÊN DINÊ: Hûn dikarin agahiyê derheqê bazara kar û ji bo kesên pêvajoya penaberiya wan dom dike, li vê bibînin. www.fnrw.de/alpha-owl/hintergrundinfos

*** Jiber ku pirayiya guhertinên bi qanûna întegrasyonê zîrê didin pêvajoya întegrasyonê û hin caran jî ji aliyê hiqûqî ve bi problem in, Konseya Penaberan ya NRWê li himberî vê binavkirinê ye û wê weke, “qanûna rêgirîya întegrasyonê binav dike”.

Lisa Walter

alpha OWL II
Flüchtlingsrat NRW e.V.
Wittener Straße 201
D- 44803 Bochum

Tel.: +49 (0) 234 - 587315 - 80
Fax: +49 (0) 234 - 587315 - 75

Telefonsprechzeiten: Mo-Do 10-16 Uhr
E-Mail: alphaOWL@fnrw.de
www.fnrw.de/alpha-owl/

Das Projekt alpha OWL II wird im Rahmen der ESF Integrationsrichtlinie Bund im Handlungsschwerpunkt „Integration von Asylbewerber/-innen und Flüchtlingen (IvAF)“ durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales und den Europäischen Sozialfonds gefördert.

Zusammen.
Zukunft.
Gestalten.

FlüchtlingsRAT NRW e.V.

Bidestxistina kar ji bo kesên pêvajoya penaberiya wan li NRWê dom dike

(Çiriya Paşîn 2016)

Herausgeber: Flüchtlingsrat NRW e.V. im
Rahmen des Projektes alpha OWL II